

Vårt datum
2023-09-01

Ert datum/Your date

Klimat- och näringslivsdepartementet
103 33 Stockholm

Vår referens
TV 2023/1152
Per Everhill
per.everhill@tekniskaverken.se
013-30 83 08

Er referens/Your reference
KN2023/02811

kn.e.remissvar@regeringskansliet.se
sandra.lennander@regeringskansliet.se
Per.lyden@regeringskansliet.se

Remissyttrande avseende rapporten ”Framtidens kapacitetsmekanism för att säkerställa resurstillräcklighet på elmarknaden” KN2023/02811

Tekniska verken i Linköping AB önskar genom detta remissyttrande lämna synpunkter på rapporten promemorian ”Framtidens kapacitetsmekanism för att säkerställa resurstillräcklighet på elmarknaden” KN2023/02811.

Tekniska verken är ett regionalt kommunägt energiföretag med omkring 210 000 privat- och företagskunder. Tekniska verken bedriver verksamhet inom bland annat kraftvärme, vattenkraft, vindkraft, biogas, avfallsinsamling, avfallsbehandling, vatten & avlopp, eldistribution och bredband. Under 2022 gav vår verksamhet en klimatnytta på 400 000 ton CO₂.

- Tekniska verken delar Svenska Kraftnäts uppfattning om att det behövs en kapacitetsmekanism för klara av beslutad tillförlitlighetsnorm i det svenska elsystemet efter år 2025. EnergyOnly-marknaden kommer inte enskilt leverera kapacitet med de egenskaper & förmågor som detta kommer kräva. En kapacitetsersättning skulle främja investeringar i sådana förmågor, tex effekthöjning i vattenkraften, större elproduktionskapacitet i kraftvärmen eller bibehållande av äldre reservanläggningar. Ökad volatilitet och osäkerhet kring framtida elmarknadsutveckling är idag ett hinder för investeringar. En kapacitetsmekanism skulle kunna motverka dessa osäkerheter genom att bilda långsiktig finansieringsmodell som styr mot en för elsystemet bättre balanserad svensk elproduktionsmix.
- Tekniska verken bedömer att ett införande av tillförlitlighetsoptioner inte säkerställer att produktion faktiskt körs under ansträngda timmar. Optionerna kan bidra till att tillgängliggöra mer produktion men vår tolkning är att den föreslagna utformningen inte kommer ge någon påverkan på vår produktionsoptimering vid själva driftstillfället där elpris och aktuell produktionskostnad fortsatt kommer styra.
- Vidare skulle tillförlitlighetsoptioner innebära många osäkerheter och risktagande för marknadens aktörer som skulle vara mycket svåra att bedöma på 7–15 års sikt. Komplexiteten i sig skulle inte bidra till att förenkla investeringsbeslut i ny planerbar elproduktion. Vi ser dessutom särskilda risker i att delta på kapacitetsmarknaden med dyr marginalproduktion där bränslekostnader och aktuellt elpris har mycket stor påverkan. Vissa variabler såsom lösenpris blir helt avgörande för lönsamheten och i rapporten saknas en utvecklad beskrivning för hur dessa variabler ska hanteras och fastställas över tiden. När det gäller kraftvärmen styrs elproduktionen dessutom av andra variabler (exempelvis värmebehovet)

vilket vissa tidpunkter riskerar att ge motsatt prissignal än tillförlitlighetsoptionerna.

- I stället för tillförlitlighetsoptioner efterlyser Tekniska verken en fördjupad utredning kring detaljutformningen där målet måste vara en förenklad modell som ger förutsägbarhet för marknadens aktörer. Det skulle till exempel kunna vara den första och betydligt enklare modell som kort nämns i rapporten med krav på att erbjuda den kontrakterade kapaciteten till marknaden vid ansträngda situationer kombinerat med en straffavgift vid otillgänglighet. Det är centralt att modellen utformas så att den på ett effektivt sätt gynnar ny och befintlig planerbar kapacitet.
- En geografisk uppdelning av marknaden är nödvändig. Däremot är elområdesindelningen sannolikt en för grov indelning för att vara optimal för elsystemets behov. Elpriset inom respektive elområde saknar den precision som krävs för att fungera som verktyg för att optimera balansen i elsystemet. Mekanismen bör i stället utformas utifrån elsystemets faktiska behov i geografin.
- Tekniska verken tillstyrker förslaget att systemet finansieras via slutkunderna via elnätsavgiften. Det är rimligt att kundkollektivt finansierar förmågor som är nödvändiga för elsystemets funktion och att Svenska Kraftnät kan tillställas dessa via stamnätsavgiften via underliggande elnätsnivåer.
- Tekniska verken anser att fyra års upphandlingstid är rimligt samt minst 15 års kontraktstid. Det skulle möjliggöra nyinvesteringar där intäkter från kapacitetsmarknaden blir en viktig del av finansieringen.
- Tekniska verken är positiva till hårdare krav på koldioxidutsläpp än EU:s minimikrav. Härvid bör dock noteras att detta kan innebära att äldre fossila reservanläggningar, exempelvis gasturbiner, inte blir aktuella för marknaden. Detta kan vara en nackdel i säkerställandet av önskad volym.

Med vänlig hälsning

Klas Gustafsson

Tf vd, Tekniska verken i Linköping AB (Publ)